

Campanar de la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel - Catarroja

Concert de tocs manuals de les campanes 13-09-2012 – 20:30 hores

El campanar de Catarroja i les seues campanes

El campanar de la parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Catarroja, del segle XVII, compta amb quatre campanes del segle XX (1924, 1900, 1924 i 1972), que presenten les següents inscripcions, de menor a major:

- FILOMENA ELISA AÑO 1924
- MARIA DOLORES ME HIZO VICENTE ROSES E HIJO D ADZANETA ANO 1900
- ELVIRA ANA MARIA AÑO 1924 / Q S D
- S MICAEL ORA PRO NOBIS / ANDRES BORRAS ME FESIT / FUNDIDA AÑO 1782 REFUNDIDA AÑO 1972 CATARROJA

La campana de major interès és una campaneta de senyals ubicada en l'espaldana sobre la teulada, i que es va fondre en 1744, dedicada a Sant Felip de Neri. Hi han també dos campanós o timbres del rellotge.

Les quatre campanes foren restaurades en 2001, per una empresa en aquell moment ubicada a Catarroja, i que es diu precisament 2001 TÉCNICA Y ARTESANÍA. La instal·lació va recuperar les truges o contrapesos de fusta, permet el toc manual, i reproduïx de manera automàtica els tocs tradicionals. Aquesta restauració va permetre recuperar la sonoritat original, amb la reposició de les tradicionals "truges" o contrapesos de fusta; i els nous mecanismes toquen, aproximadament, com campaners, permetent no obstant tocar-les manualment.

Les campanes de Catarroja en Internet <http://campaners.com/php/poblacio.php?numer=297>

El concert

Es farà un concert de repics i vols, per mostrar algunes de les múltiples possibilitats rítmiques, sonores i de comunicació de les campanes.

El concert comença amb el **toc d'Àngelus**, que marca el mig dia, l'únic toc a hora fixa en la societat tradicional.

- **Toc de Clamoreig o Aniversari** – Toc solemne de mort de la Catedral
- **Dominica morada** – El toc dels diumenges de Quaresma i d'Advent de la Catedral
- **Cor de primera classe** – Toc de vespres o de laudes de les festes majors, i on volteja la campana grossa. S'utilitza unes 40 vegades a l'any a la Catedral
- **Vols de campanes** – diverses combinacions sonores, entre les quals les campanes "apianades" (totes a la mateixa velocitat) o "alternades".

El concert acaba amb el toc de **tancament de la muralla i d'ànimes** interpretat cada nit en la Catedral.

Els Campaners de la Catedral de València

Els CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA són els encarregats des de 1988 del toc de les campanes de la catedral, del seu manteniment i la seua difusió. Entre altres activitats, a banda dels tocs al llarg de l'any litúrgic, disposen d'una pàgina Web, la qual difon nombroses informacions entorn de les campanes: inventaris, fotografies, informes, articles, gravacions...

Els CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA formen part del GREMI DE CAMPANERS VALENCIANS, una associació cultural, fundada en 1989, i dedicada a recuperar la tradició de tocar les campanes manualment. Els seus membres, més de 220, toquen actualment a les catedrals valencianes de Segorbe i València i en altres campanars, com Alaquàs, Albaida, Alqueria de la Comtessa, Bocairent, Castelló, Caudete, Cheste, Eslida, Jérica, Massanassa, Moixent, Nules, Ontinyent, Otos, Petrés, Quesa, Sagunt o Vila-real.

A banda de l'activitat sonora, els associats es dediquen a l'estudi, la investigació, la conservació i el seguiment de les restauracions. Es tracta de conèixer, utilitzar, conservar i difondre les peculiars característiques d'un instrument musical destinat a usos comunitaris. No oblidem que les campanes, ben conservades, sonen igual al llarg dels segles i són, per tant, la més antiga música viva, la més alta i sonora vida comunitària.

No estem en contra de les mecanitzacions de campanes, però s'han de fer seguint tres condicions: conservar (o restaurar) les instal·lacions originals, reproduir els tocs tradicionals i no impedir els tocs manuals. Es tracta de considerar el conjunt (campanar, campanes, instal·lacions i tocs) com un únic instrument musical, que cal conservar i mantenir en ús, com un singular element patrimonial.